

OBAVJEŠTENJE KORISNICIMA

o promjenama u administrativnom sistemu za registraciju privrednih i drugih subjekata i uticaju na tumačenje statističkih podataka

Uprava za statistiku obavještava korisnike da je tokom 2025. i 2026. godine usvojen novi zakonodavni okvir kojim se uređuje registracija privrednih i drugih subjekata i vođenje Centralnog registra privrednih i drugih subjekata (CRPS), i to:

- Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata („Službeni list Crne Gore“, br. 92/25 od 07.08.2025.);
- Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata („Službeni list Crne Gore“, br. 121/25 od 21.10.2025.);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata („Službeni list Crne Gore“, br. 44/26 od 27.03.2026.).

Novi zakonodavni okvir donio je značajne promjene u načinu vođenja administrativnog registra. Jedna od novina jeste uvođenje zakonom definisanih statusa registrovanih privrednih i drugih subjekata (registrovan - aktivan, registrovan - neaktivan, registrovan - u prekidu, u stečaju, u likvidaciji i obrisani), što predstavlja novo zakonsko rješenje u odnosu na prethodni pravni okvir kojim je registracija privrednih i drugih subjekata bila uređena Zakonom o privrednim društvima („Službeni list Crne Gore“, br. 65/20, 146/21 i 4/24).

Statistički poslovni registar, koji se koristi isključivo u statističke svrhe i koji Uprava za statistiku koristi kao osnov za proizvodnju statistike poslovne demografije, ažurira se korišćenjem više izvora podataka, uključujući administrativne izvore i podatke prikupljene kroz statistička istraživanja. Među administrativnim izvorima, Centralni registar privrednih subjekata (CRPS) predstavlja jedan od najznačajnijih izvora podataka.

Statistička saopštenja koja se odnose na broj i strukturu poslovnih subjekata za referentnu 2025. godinu izrađena su na osnovu podataka sadržanih u Statističkom poslovnom registru, ažuriranog u skladu sa prethodno važećim administrativnim okvirom. U periodu implementacije novog zakonodavnog okvira, postupci registracije, promjena i usklađivanja administrativnih evidencija još uvijek nijesu bili završeni.

Primjenom novog zakonodavnog okvira kojim se uređuje registracija privrednih i drugih subjekata uspostavljeno je evidentiranje zakonom definisanih statusa registrovanih privrednih i drugih subjekata u CRPS-u, koji se vodi kroz novi informacioni sistem za registraciju (IRMS). Posljedično, podaci sadržani u administrativnom izvoru CRPS, formirani u skladu sa novim zakonodavnim okvirom, razlikuju se od podataka koji su korišćeni za izradu statističkih saopštenja za referentnu 2025. godinu. Ove razlike posljedica su promjene administrativnog okvira i uvođenja novog načina evidentiranja statusa registrovanih privrednih i drugih subjekata, zbog čega objavljene podatke treba tumačiti u kontekstu navedenih zakonskih promjena.

U skladu sa načelima zvanične statistike propisanih Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Službeni list Crne Gore“, br. 018/12 od 30.03.2012, 047/19 od 12.08.2019, 023/25 od 11.03.2025), kao i principa kvaliteta utvrđenih Kodeksom prakse evropske statistike (*European Statistics Code of Practice*), Uprava za statistiku ovim putem upoznaje korisnike sa navedenim promjenama kako bi statistički podaci bili pravilno interpretirani i korišćeni.

Počev od referentne 2026. godine, statistička saopštenja, odnosno podaci koje objavljuje Uprava za statistiku, biće zasnovani na Statističkom poslovnom registru, ažuriranom u skladu sa novim zakonodavnim okvirom i podacima iz relevantnih izvora. Time će biti uspostavljena nova serija statističkih podataka koja će predstavljati osnov za buduća godišnja poređenja.

Uprava za statistiku će nastaviti da redovno objavljuje statističke podatke u skladu sa Programom i Planom zvanične statistike, uz dosljednu primjenu nacionalnog zakonodavstva, evropskih statističkih standarda i načela transparentnosti prema svim korisnicima zvanične statistike.

SAOPŠTENJE

Broj: 01-082/26- 3063/1
Datum objave: 31.7.2026.

ISSN 3087-1719

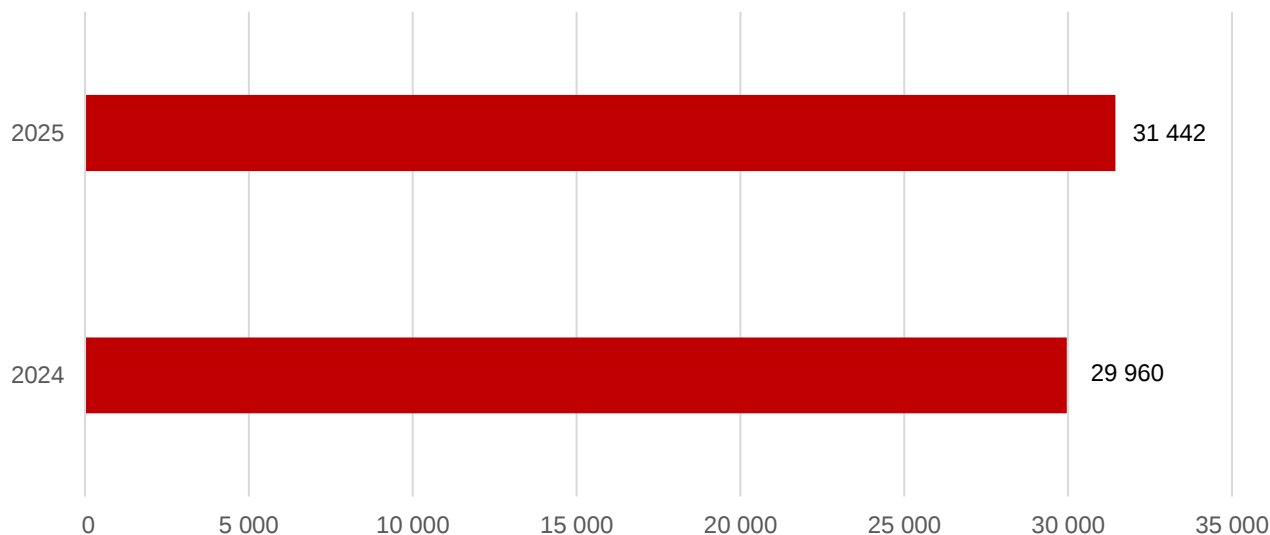
Broj i struktura poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori

2025. godina

Broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori u 2025. godini iznosio je 31 442, dok ih je u 2024. godini bilo 29 960.

Najveći broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u 2025. godini je u Podgorici 11 067, što predstavlja 35,2% njihovog ukupnog broja. Slijede opštine Budva i Bar.

Grafik 1. Broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu, Crna Gora

Tabela 1 . Poslovni subjekti u stranom vlasništvu po opštinama

Opština	2024		2025	
	ukupno	u %	ukupno	u %
Andrijevica	13	0,0	14	0,0
Bar	3 582	12,0	3 511	11,2
Berane	68	0,2	60	0,2
Bijelo Polje	188	0,6	188	0,6
Budva	9 114	30,4	9 696	30,8
Cetinje	239	0,8	242	0,8
Danilovgrad	153	0,5	132	0,4
Gusinja	7	0,0	7	0,0
Herceg Novi	2 448	8,2	2 403	7,6
Kolašin	56	0,2	52	0,2
Kotor	884	3,0	885	2,8
Mojkovac	25	0,1	26	0,1
Nikšić	244	0,8	220	0,7
Petnjica	z	z	z	z
Plav	10	0,0	8	0,0
Pljevlja	56	0,2	51	0,2
Plužine	z	z	z	z
Podgorica	9 952	33,2	11 067	35,2
Rožaje	156	0,5	182	0,6
Šavnik	11	0,0	10	0,0
Tivat	1 955	6,5	1 880	6,0
Tuzi	76	0,3	88	0,3
Ulcinj	655	2,2	651	2,1
Žabljak	24	0,1	27	0,1
Zeta	38	0,1	32	0,1
Ukupno	29 960	100,0	31 442	100,0

z - zaštićen podatak

Tabela 2. Podjela poslovnih subjekata u stranom vlasništvu prema zemlji porijekla vlasnika

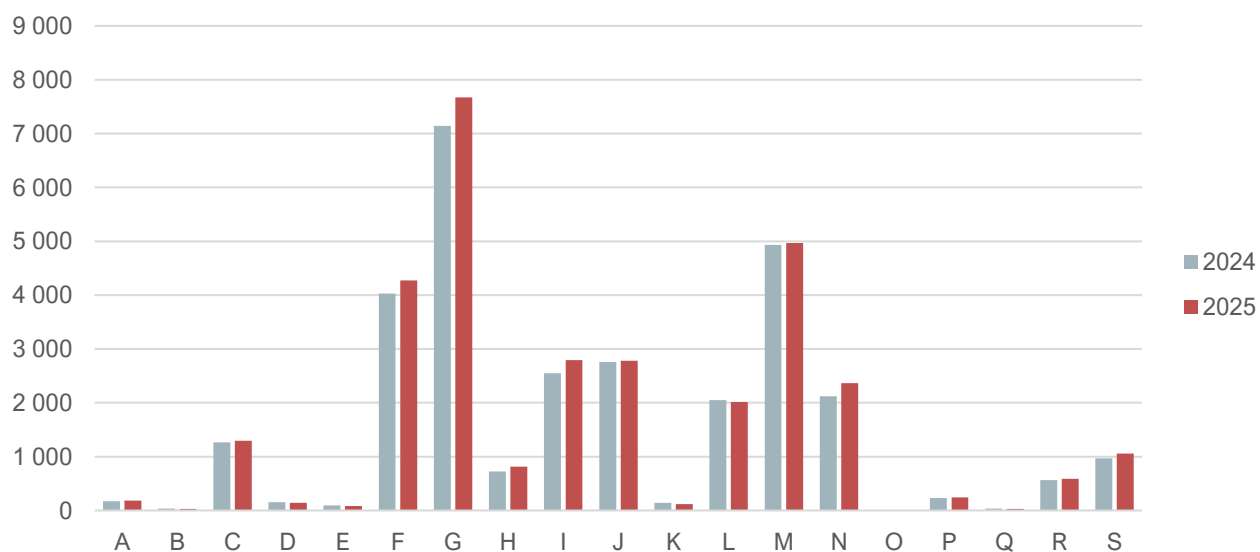
Zemlja porijekla vlasnika	2025	
	ukupno	u %
Kipar	121	0,4
Holandija	135	0,4
Švajcarska	136	0,4
Austrija	155	0,5
Kina	193	0,6
Slovenija	170	0,5
Izrael	187	0,6
Francuska	204	0,7
SAD	273	0,9
Albanija	265	0,8
Sjeverna Makedonija	240	0,8
Hrvatska	294	0,9
Bjelorusija	289	0,9
Republika Kosovo	491	1,6
Ujedinjeno Kraljevstvo	353	1,1
Italija	629	2,0
Bosna i Hercegovina	637	2,0
Njemačka	811	2,6
Ukrajina	1 024	3,3
Srbija	3 125	9,9
Ruska Federacija	6 745	21,5
Turska	12 163	38,7
Ostale zemlje	2 802	8,9
Ukupno	31 442	100,0

Posmatrano prema zemlji porijekla vlasnika, najveći broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je iz Turske (12 163 poslovnih subjekata ili 38,7%), zatim iz Ruske Federacije (6 745 poslovnih subjekata ili 21,5%), Srbije (3 125 ili 9,9%) i Ukrajine (1 024 poslovnih subjekata ili 3,3%).

Po sektorima djelatnosti KD 2010, najveći broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je u sektoru G - Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala 7 672, a zatim slijede sektori M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti 4 933 i F - Građevinarstvo 4 028.

Tabela 3. Podjela poslovnih subjekata u stranom vlasništvu po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori

KD 2010	Naziv sektora	2024		2025	
		ukupno	u %	ukupno	u %
A	Poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	170	0,6	181	0,6
B	Vađenje ruda i kamena	33	0,1	31	0,1
C	Prerađivačka industrija	1 267	4,2	1 293	4,1
D	Snabdijevanje električnom energijom	156	0,5	141	0,4
E	Snabdijevanje vodom	93	0,3	80	0,2
F	Građevinarstvo	4 028	13,4	4 273	13,6
G	Trgovina na veliko i malo popravka motornih vozila i motocikala	7 143	23,8	7 672	24,4
H	Saobraćaj i skladištenje	725	2,4	812	2,6
I	Usluge pružanja smještaja i hrane	2 549	8,5	2 792	8,9
J	Informisanje i komunikacije	2 758	9,2	2 783	8,8
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	141	0,5	120	0,4
L	Poslovanje nekretninama	2 048	6,8	2 013	6,4
M	Stručne naučne i tehničke djelatnosti	4 933	16,5	4 966	15,8
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 124	7,1	2 366	7,5
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	0	0,0	0	0,0
P	Obrazovanje	230	0,8	244	0,8
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	33	0,1	32	0,1
R	Umjetničke zabavne i rekreativne djelatnosti	562	1,9	586	1,9
S	Ostale uslužne djelatnosti	967	3,2	1 057	3,4
	Ukupno	29 960	100,0	31 442	100,0

Grafik 2. Poslovni subjekti u stranom vlasništvu po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Poslovni subjekat u stranom vlasništvu može se definisati kao subjekat čiji vlasnici (fizička i/ili pravna lica) dolaze iz određene strane zemlje. Ovakve subjekte prepoznavamo prema oznaci porijekla kapitala i oni čine značajan dio od ukupnog broja poslovnih subjekata u Crnoj Gori u posmatranoj godini.

Predmet ovog saopštenja su aktivni poslovni subjekti. Populaciju aktivnih poslovnih subjekata čine oni poslovni subjekti koji imaju ili promet i/ili zaposlenost u bilo kom trenutku tokom referentne godine.

Za izradu ovog saopštenja korišćeni su podaci iz Statističkog biznis registra. Statistički biznis registar u Crnoj Gori vodi se u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije u oblasti poslovnih statistika, prije svega Uredbom (EU) 2019/2152 o evropskoj poslovnoj statistici i pratećim implementacionim aktima. Ovim okvirom obezbjeđuje se harmonizacija registara, uporedivost podataka i razmjena informacija između nacionalnog statističkog sistema i Eurostata. Statističke jedinice definisane su u skladu sa Uredbom Savjeta (EEZ) br. 696/93.

Osnovni ciljevi postojanja SBR-a su da obuhvati što je više moguće od nacionalne ekonomske aktivnosti, da pomaže unaprijeđenju efikasnosti nacionalnog statističkog sistema i da služi kao osnovni izvor podataka za veliki broj statističkih istraživanja u okviru nacionalnog statističkog sistema.

Izvori podataka za ažuriranje SBR-a podijeljeni su na eksterne i interne izvore. Eksterni izvori su administrativni izvori (Poreska uprava, Centralni registar privrednih subjekata, Centralna banka i poslovna i granska udruženja), dok su interni izvori statistička istraživanja koja se koriste za ažuriranje ovog registra, kao i za uporedne analize sa podacima iz administrativnih izvora.

Statistički Biznis Registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzoraka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbjeđuje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd.

Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, članovi 54-61 ("Službeni list Crne Gore", br. 018/12 od 30.03.2012, 047/19 od 12.08.2019, 023/25 od 11.03.2025) definisana je povjerljivost i zaštita podataka za potrebe zvanične statistike. Prikupljeni, obrađeni i sačuvani podaci smatraju se povjerljivim ako je na osnovu tih podataka moguće neposredno ili posredno identifikovati izvještajne jedinice.

U ovom saopštenju, podaci koji imaju frekvenciju pojava manju od 4 su zaštićeni (primarna zaštita) i označavaju se oznakom "z". Dodatno, istom oznakom označeni su i zaštićeni i drugi podaci kako bi se spriječilo indirektno prepoznavanje podataka (sekundarna zaštita).

Simboli:

"z" - zaštićen podatak

Prilikom korišćenja podataka navesti: „Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Biznis registar](#)

ISSN 3087-1719 = Broj i struktura poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori

COBISS.CG-ID 38621700

Pripremila: mr Marijana POPOVIĆ - RONČEVIĆ

Odsjek: Odsjek statističkih registara i klasifikacija

contact@monstat.org

Kontakt za medije:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore